

๒๒

สั ม ม า ทิ ฎ ฐิ (๒)

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สิ่ง que เริ่มต้นเป็นนิมิตเบื้องต้นแห่ง
ดวงอาทิตย์เมื่อจะอุทัย คือ แสงเงินแสงทอง ฉนั้นใด ดูก่อน
ภิกษุทั้งหลาย สิ่ง que เริ่มต้นเป็นนิมิตเบื้องต้น แห่งกุศลธรรม
ทั้งหลาย คือ สั ม มาทิฎฐิ ฉนั้นนั้น

สัมมาทิฐิ (๒)

๒๐๓

เวลาเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการสร้างบารมี เมื่อผ่านไปแล้วย่อมไม่สามารถเรียกคืนมาได้ เหมือนดั่งสายน้ำที่ไหลผ่านไปแล้วไม่อาจหวนกลับ ชีวิตเราก็เช่นกัน ต้องก้าวไปพร้อมกับกาลเวลา ก้าวไปพร้อมกับการสร้างความดี เราต้องใช้เวลาที่มืออยู่อย่างจำกัดนี้ สร้างบารมีให้เต็มที่ เพื่อทำสิ่งที่มีคุณค่าที่สุดให้เกิดขึ้นต่อตัวเราและชาวโลก ด้วยการประพฤติธรรม ทำให้หยุดนิ่ง เพราะเวลาแห่งใจหยุดนิ่ง เป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดในชีวิตของเรา

มีวาระพระบาลีที่ปรากฏใน ปุพพังคสูตร ความว่า

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สิ่ง que เริ่มต้นเป็นนิมิตเบื้องต้นแห่งดวงอาทิตย์เมื่อจะอุทัย คือ แสงเงินแสงทอง ฉะนั้น ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สิ่ง que เริ่มต้นเป็นนิมิตเบื้องต้น แห่งกุศลธรรมทั้งหลาย คือ สัมมาทิฐิ ฉะนั้น”

สัมมาทิฐิ แปลว่า มีความเห็นชอบ ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เป็นคุณธรรมข้อแรกในหลักปฏิบัติมัชฌิมาปฏิปทาหนทางสายกลางที่จะทำให้เราพบกับความสุข ทั้งที่เป็นโลกียะและโลกุตตระ เป็นต้นทางให้เราได้ทั้งสวรรค์สมบัติและนิพพาน-สมบัติ และสามารถนำพาชีวิตเราสู่เป้าหมายอันสูงสุด คือ การบรรลุมรรคผลนิพพานกระทั่งถึงที่สุดแห่งธรรม

มนุษย์ทุกคนล้วนอยากเป็นคนดี ละโลกแล้วก็อยากมี

สัมมาทิฏฐิ (๒)

๒๐๔

สุดความเป็นไปทั้งนั้น ไม่มีใครอยากไปเสวยวิบากกรรมอันทุกข์
ทรมานในนรก แม้ไปเกิดเป็นเปรต อสุรกายหรือสัตว์เดียรัจฉาน
ก็ไม่มีผู้ใดปรารถนา หรือเมื่อบำเพ็ญภาวนาก็อยากบรรลु
มรรคผลนิพพาน แต่เนื่องจากจะหาบุคคลผู้มีสัมมาทิฏฐิครบ
บริบูรณ์ที่จะมาแนะนำให้เราดำรงชีวิตอยู่บนเส้นทางที่ถูกต้องนั้น
ไม่ใช่เรื่องง่ายเพราะบางครั้งความเข้าใจในเรื่องบุญบาปของพ่อแม่
หมู่ญาติ หรือคนใกล้ชิด อาจไม่บริบูรณ์ ทำให้มีโอกาสเห็นผิด
เป็นชอบได้ ฉะนั้นการดำรงชีวิตบนเส้นทางที่ถูกต้องในโลกนี้
จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีกัลยาณมิตร

บางครั้งกว่าจะพบยอดกัลยาณมิตร เราอาจพลั้งเผลอ
ไปคบหาสมาคมกับผู้ที่เป็นมิจฉาทิฏฐิไปแล้ว เพราะฉะนั้น
เมื่อจะกลับตัวกลับใจเพื่อเริ่มชีวิตใหม่ จึงรู้สึกรว่เป็นเรื่องที่ทำ
ได้ยาก เพราะทฎฐิมานะบ้าง เพราะถูกโมหะเข้าครอบงำจิตใจบ้าง
เหมือนคนที่ติดยาเสพติด แม้รู้ว่าเสพแล้วไม่ดี เป็นอันตรายต่อ
สุขภาพ อีกทั้งยังทำให้เสียเงิน เสียเวลา และไม่เป็นที่ยอมรับ
ของสังคม แม้รู้ว่าตัวเองถล่ำลิกลงไปแล้ว ในใจอยากจะเลิก
อยากกลับตัวกลับใจ อยากเป็นคนดีที่พ่อแม่และสังคมต้องการ
แต่เลิกไม่ได้ เพราะจิตใจไม่เข้มแข็งพอ ซึ่งมีตัวอย่างให้เราเห็น
กันอยู่มากมาย

ลัทธิมาติกา (๒)

๒๐๕

เพราะฉะนั้น วันนี้จะนำเรื่องของผู้ที่ปฏิบัติสวนทางกับพระนิพพาน มาเล่าสู่กันฟัง เป็นเรื่องของผู้ที่ในใจลึกๆ นั้น มีความปรารถนาอยากบรรลุผลนิพพาน แต่ด้วยวิณัจฉายังไม่สมบูรณ์ จึงเข้าใจว่าตนเป็นพระอรหันต์ แม้กระนั้นก็ตาม ด้วยความเป็นยอดกัลยาณมิตรของพระลัทธิมาติกาพุทธเจ้า ทำให้ท่านกลับใจ และในที่สุดได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ กลายเป็นผู้มีลัทธิมาติกาครบถ้วนบริบูรณ์ ทั้งที่เป็นโลกียะและโลกุตระ เรื่องของท่านมีอยู่ว่า

*เมื่อครั้งที่พระพุทธองค์ตรัสรู้ธรรมใหม่ๆ ทรงตั้งพระทัยว่า จะเสด็จไปโปรด **พระเจ้าพิมพิสาร** ที่แคว้นมคธ ระหว่างทางพระพุทธองค์เสด็จถึงตำบลอุรุเวลาเสนานิคม ได้แสดงอิทธิปาฏิหาริย์มากถึง ๓,๕๐๐ อย่าง เพื่อให้ **ชฎิล** ละความเห็นผิด โดยวันแรกที่เสด็จไปถึง อุรุเวลกัสสปะให้พระพุทธองค์ไปพักในโรงไฟ ซึ่งมี **พญานาค** อาศัยอยู่ พญานาคไม่พอใจจึงบังเหียนควันไฟพระพุทธองค์ ทำให้เกิดประลองฤทธิ์กัน แต่ฤทธิ์ของพญานาคย่อมสู้พุทธานุภาพไม่ได้

สุมพทวงศ์ (๒)

๒๐๖

รุ่งเช้า พวกขงกิลเห็นพระพุทธรองค์จับพญานาคใส่ไว้ในบาตร ทำให้พวกขงกิลอศรรยใจมาก แต่ยังมีทฎฐิว่า ถึงจะเก่งอย่างไร แต่พระพุทธรองค์ก็ไม่ได้เป็นพระอรหันต์เหมือนพวกตน คินต่อมา **ท้าวมหาราชทั้งสี่** เสด็จมาจากสวรรคชั้นจาตุมหารชิกา มาเฝ้าพระพุทธรองค์ จากนั้น **พระอินทร์** ก็เสด็จมาอีก ทำให้บริเวณที่พักของพวกขงกิลสว่างไสวเหมือนเวลากลางวัน พวกขงกิลเกิดความอศรรยใจ จึงเข้าไปใต้ถ้ามว่า

“ผู้ที่มาเยี่ยมพระองค์เป็นใคร ทำไมจึงมีรัศมีกายสว่างไสวเหลือเกิน” ครั้นรู้ความจริงแล้ว ก็ยังไม่ยอมละทฎฐิอยู่ดี

บางวันขงกิลมาทูลนิมนต์ให้พระพุทธรองค์ไปฉันอาหาร พระพุทธรองค์ทรงให้เหล่าขงกิลล่วงหน้าไปก่อน ครั้นขงกิลไปแล้ว พระพุทธรองค์ทรงหายวับไปเก็บผลหว่า ซึ่งเป็นผลไม้ประจำชมพูทวีป แล้วเสด็จไปประทับนั่งรอ บางครั้งพระพุทธรองค์เสด็จไปเก็บดอกปาริฉัตรบนสวรรคชั้นดาวดึงส์มาให้เหล่าขงกิลดู ทำให้หมู่ขงกิลเกิดความอศรรยใจ แต่ก็ยังมีทฎฐิมานะว่า ถึงอย่างไรสมณะนี้ ก็ยังไม่ได้เป็นพระอรหันต์เหมือนพวกตน

บางคราวพวกขงกิลฝ่าฝืนทอนใหญ่ไม่ได้ ต่างไปขอความช่วยเหลือจากพระสัมาสัมพุทธเจ้า เมื่อพระพุทธรองค์ทรงอนุญาตเท่านั้น พวกขงกิลก็ฝ่าฝืน ๕๐๐ ทอนได้ในคราวเดียวกัน

ลัทธิมาติกา (๒)

๒๐๓

คราวจะก่อไฟไฟเกิดไม่ติด แต่ทันทีที่พระพุทธรองค์ตรัสอนุญาตว่า “ให้จุดได้แล้ว” เพียงสิ้นเสียงพระพุทธรองค์เท่านั้น ไฟก็ติดพร้อมกันทั้ง ๕๐๐ กอง เมื่อเลิกบูชาไฟแล้ว จะดับไฟก็ดับไม่ได้ ต้องขอร้องให้พระพุทธรองค์ช่วยดับให้ พระพุทธรองค์ทรงอนุญาตให้ดับไฟได้ ไฟทั้ง ๕๐๐ กอง ก็ดับพร้อมกันเป็นอัศจรรย์ พวกชฎิลก็ยังคงมีทิวทัศน์เหมือนเดิม

วันหนึ่ง เกิดพายุใหญ่ฝนตกหนัก ทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน ยกเว้นบริเวณรอบๆ ที่พระลัทธิมาติกาเจ้าประทับเท่านั้น พระพุทธรองค์ทรงเสด็จจงกรมเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น ฝ่ายชฎิลคิดว่า พระมหาสมณะคงถูกน้ำพัดไปแล้ว จึงพากันพายเรือไปบริเวณที่พักของพระพุทธรองค์ เมื่อไปถึง ต่างเกิดความอัศจรรย์ใจ เพราะน้ำไม่ท่วมบริเวณนั้น พวกชฎิลทูลเชิญให้พระพุทธรองค์เสด็จขึ้นเรือ พระพุทธรองค์ทรงเสด็จเหาะขึ้นไปประทับนั่งบนเรือนอกจากนี้ พระพุทธรองค์ยังแสดงปาฏิหาริย์อื่นอีกมาก เพื่อให้ชฎิลเหล่านั้นคลายทิฐิมานะ หันมาเลื่อมใสในพระรัตนตรัย

เมื่อแสดงปาฏิหาริย์หลายอย่างแล้ว พระพุทธรองค์ทรงดำริว่า โมฆบุรุษเหล่านี้ มัวคิดว่า ตนเป็นพระอรหันต์ ไม่ยอมรับความจริง จึงตรัสว่า “ดูก่อนกัลลสปะ ท่านไม่ใช่พระอรหันต์ ทั้งยังไม่พบทางที่จะเป็นพระอรหันต์ แม้ปฏิบัติของท่านที่จะไป

สัมมาทิฏฐิ (๒)

๒๐๘

สู่ความเป็นพระอรหันต์ก็ไม่มี ท่านอย่ามัวถือทิฏฐิมานะอยู่เลย
ทิฏฐิของพวกท่านจะทำให้ท่านและมหาชนไปสู่หายนะ ทนทุกข์
ทรมานในอบายอีกยาวนานนับภพนับชาติไม่ถ้วน”

อรุณเวลกัสสปะฟังดังนั้น เกิดความสังเวชสลดใจ เพราะรู้
ว่าตนยังคงเป็นผู้มากไปด้วยราคะ โทสะ และโมหะ จึงชบศรัทธา
แทบพระบาทของพระผู้มีพระภาคเจ้า พลังทูลขอบวชเป็น
สาวกของพระพุทธองค์ เมื่อน้องชายทั้งสองรู้ว่าพี่ชายบวชแล้ว
ต่างพากันออกบวชตาม เมื่อฟังธรรมแล้วทั้งหมดได้บรรลุธรรม
เป็นพระอรหันต์ในที่สุด

เห็นไหมว่า หากสภาพแวดล้อมรอบตัวปลูกฝังความเชื่อ
ไว้อย่างไร เรามักยึดติดในความเชื่อนั้น ถ้าเป็นความเชื่อที่
ประกอบด้วยปัญญา เป็นสัมมาทิฏฐิ ชีวิตย่อมปลอดภัย แต่ถ้า
ไม่ใช่ก็อันตราย และการไปแก้ไขคนที่มีความเห็นผิด ให้มาเข้าใจ
เรื่องโลกและชีวิตไปตามความเป็นจริงนั้น เป็นงานใหญ่ที่จะต้อง
อาศัยพลังใจอย่างมาก แต่ถ้าเราทำได้ก็เท่ากับว่า เปิดหนทาง
สวรรค์และนิพพานให้กับเพื่อนร่วมโลก สัมมาทิฏฐิที่เข้าไปอยู่ใน
ใจเขา เปรียบเหมือนแสงสว่างที่เข้ามาแทนที่ความมืด เมื่อ
ชาวโลกมีสัมมาทิฏฐิครบถ้วนบริบูรณ์ ย่อมหลุดพ้นจากทุกข์ใน
สังสารวัฏ หรืออย่างน้อย เมื่อละโลกนี้ ย่อมมีสุคติโลกสวรรค์

สัมมาทิฐิ (๒)

๒๐๕

เป็นที่ไป เพราะฉะนั้นเมื่อพวกเราเกิดมาในยุคที่พระธรรมคำ
สั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังดำรงอยู่ ขอให้หมั่นศึกษา
คำสอนของพระพุทธองค์ และตั้งใจประพฤติปฏิบัติธรรม
ดำเนินชีวิตบนเส้นทางสายกลางเพื่อไปสู่อายตนิพพานกันทุกคน

